

دولت جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت ارشاد، حج و اوقاف
طرز العمل ریاست احتساب

سال: ۱۳۹۹

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

افغانستان یک کشور اسلامی است که در ماده دوم قانون اساسی کشور به آن نیز تصریح گردیده: دین دولت جمهوری اسلامی افغانستان، دین مقدس اسلام است.

امر به معروف و نهی از منکر از جمله وظایف و مسؤولیت های دولت اسلامی است؛ چنانچه الله جل جلاله می فرماید: {الذین ان مکناهم فی الارض اقاموا الصلاة وآتوا الزکاة وامرؤا بالمعروف ونهوا عن المنکر} سورة حج آیه (۴۱)

ترجمه: آنانی را که ما در زمین قدرت و قوت دادیم نماز را برپا می دارند و زکات مال شان را می دهند به معروف حکم میدهند و از کارهای زشت منع میکنند.

بنابر این وزارت ارشاد، حج و اوقاف در سطح دولت منحیث متصدی امور دینی وظیفه ارشاد و دعوت، امر به معروف و نهی از منکر را به عهده دارد که در چوکات آن، ریاست احتساب وظایف ذیل را به دوش دارد:

- امر به معروف و نهی از منکر.
- دعوت و تبلیغ و موعظه حسنه.
- تثبیت، تشخیص و ازاله منکرات .

فصل اول

احکام عمومی

منظور وضع

ماده اول

این طرز العمل به تاسی از مفاد ماده سی ام قانون تشکیلات اساسی دولت وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم

1. تنظیم امور دینی بر اصل اعتدال، میانه روی و مبارزه با افکار و معتقدات غیر اسلامی.
2. مبارزه حکیمانه علیه افکار و معتقدات غیر اسلامی با موعظه حسنه و اسلوب پسندیده در پرتو قوانین نافذ دولت.
3. بلند بردن آگاهی دینی مردم، پخش و نشر تعلیمات واقعی دین و گسترش فرهنگ امر به معروف و نهی از منکر در جامعه در قالب نظام احتساب.
4. تشخیص و تثبیت مزخرفات اعتقادی و عملی و رسم و رواج های ناپسند و تلاش در ازاله آن و جلوگیری از ترویج خرافات و بدعات مانند: سحر، جادو، کف شناسی، رمالی، غیب گویی، بخت گشایی و تعویذ نویسی های غیر شرعی.

ماده سوم

اصطلاحات

در این طرز العمل، اصطلاحات آتی معانی ذیل را افاده می نمایند:

کمیسیون: کارشناسان و اعضای مسلکی ریاست احتساب که از طرف مقام محترم وزارت تعیین و توظیف میگردند.

ارگانهای ذیربط: وزارت امور داخله، ریاست امنیت ملی، لوی خرنوالی و ریاست مبارزه با فساد اداری.

منکرات: عبارت از قول و عملی است که از نظر شرع و قوانین نافذ زشت و ناپسندیده باشد؛ مانند سحر، جادو، کف شناسی، فال بینی، رمالی، تعویذ نویسی های غیر شرعی، علاج توسط جنیات و سایر اعمال خلاف شریعت.

بدعت: ایجاد طریقه جدید در اعمال دینی که اصل آن در شریعت ثابت نباشد.

رقیه: خواندندعا و اوراد شرعی جهت شفایابی از امراض.

کمیته مبلغین سیار: کارشناسان مسلکی ریاست احتساب اند که به مساجد، ادارات و اماکن عامه جهت امر به معروف، نهی از منکر، تشریح موضوعات دینی و تنویر اذهان مردم اعزام میشوند.

مزارات: بعضی اماکن و قبور در مرکز و ولایات کشور که مردم جهت اخذ عبرت و اتحاف دعا برای اصحاب قبور به آنجا میروند.

فصل دوم

وظایف و مکلفیت ها

تثبیت و تشخیص منکرات

ماده چهارم

ریاست احتساب اماکن تعویذ نویسی غیر شرعی، کف شناسی، بخت گشایی و امثال آنها را تشخیص و تثبیت می نماید.

ماده پنجم

ریاست احتساب منکرات را به طرق ذیل تثبیت و تشخیص می نماید:

1. مشاهده و یافته های کارشناسان بخش تشخیص منکرات این اداره.
2. اطلاع ارگانهای کشفی و امنیتی.
3. شکایت مستند اهالی منطقه.
4. مدارک معتبر از قبیل: چاپ، نشر، پخش، سوء شهرت و امثال آن.

ماده ششم

ریاست احتساب فورم تثبیت هویت و تعهد نامه برای تعویذ نویسان را تهیه می نماید.

ماده هفتم

کمیسیون مبارزه با منکرات همه ساله در مرکز به اساس پیشنهاد ریاست احتساب و منظوری مقام وزارت و در ولایات به اساس پیشنهاد ریاست ارشاد، حج و اوقاف و منظوری مقام ولایت مربوطه ایجاد میگردد.

ماده هشتم

به اساس قوانین نافذ کشور، هیچ شخصی نمی تواند تعویذ نویسی را حرفه خود ساخته، دکاکین و محلاتی را به این هدف تأسیس نماید و یا در سایر اماکن از این کار به حیث حرفه و وسیله کسب مال، استفاده نماید.

ماده نهم

ریاست احتساب بعد از تشخیص اماکن تعویذ نویسی غیر شرعی، سحر و جادو، کف شناسی، رمالی، بخت گشایی و امثال آن تصرفات ذیل را انجام میدهد:

1. جلب و احضار شخص مرتکب منکرات
2. دعوت، توصیه و اخذ تعهد به ترک منکرات
3. معرفی به ارگانهای عدلی و قضایی در صورت تمرد.

ماده دهم

در صورت تشخیص فعالیت های غیر مجاز تعویذ نویسان، کف شناسان و ساحران و استخدام جنیات برای علاج از طرف کمیسیون موظف با عاملین به گونه ذیل برخورد قانونی صورت میگیرد:

الف: دکاکین شان از طرف کمیسیون مهر و لاک میگردد.

ب: برای شخص عامل توصیه و از نزدش تعهد کتبی اخذ میگردد.

ج: شخصیکه علاقمند تعویذنویسی باشد به کمیسیون امتحانات و ارزیابی راجع میگردد و در صورتیکه در امتحان ناکام ثابت گردد و دوباره به فعالیت غیر مجاز خویش ادامه بدهد، به ارگانهای عدلی و قضایی معرفی میگردد.

ماده یازدهم

ریاست احتساب مکلف است تا کمیسیون را جهت اخذ امتحان و ارزیابی تعویذ نویسان تعیین نماید.

ماده دوازدهم

ریاست احتساب مکلف است تا از طریق کمیته مبلغین سیارد در مرکز و ولایات اضرار منکرات را به آگاهی مردم برساند.

ماده سیزدهم

مقام وزارت زمینه ارتقای ظرفیت اعضای کمیسیون مبارزه با منکرات در مرکز و ولایات مساعد میسازد.

ماده چهاردهم

مقام وزارت برای اعضای کمیسیون های مبارزه با منکرات و مبلغین سیار کارتهای هویت مخصوص تهیه می نماید.

ماده پانزدهم

اعضای کمیسیون های متذکره باید کارت های هویت مخصوصشان را در وقت اجرای وظیفه با خود داشته باشند.

ماده شانزدهم

ریاست احتساب در هماهنگی با ریاست ارشاد و انسجام امور مساجد خطبه هایی پیرامون جلوگیری از منکرات را تنظیم و غرض ایراد به خطبای مساجد میفرستد.

فصل سوم

شیوه ازاله منکرات

ماده هفدهم

ریاست احتساب در ازاله منکرات، اولویت شرعی را در نظر می گیرد.

ماده هجدهم

تجاهر و مستند بودن در ازاله منکرات شرط می باشد.

ماده نوزدهم

در ازاله منکری اقدام میگردد که علما در منکر بودن آن اتفاق نظر داشته باشند.

ماده بیستم

ازاله منکرات بر اصل اعتدال، وسطیت، عفو، احترام و حفظ کرامت انسانی استوار می باشد.

ماده بیست و یکم

از اله منکرات منجر به ایجاد منکر بدتر نشود.

ماده بیست و دوم

ریاست احتساب در امر تحکیم صلح و امنیت و تأمین حقوق شهروندی و نزدیکی مردم با دولت، تلاش همهجانبه می نماید.

ماده بیست و سوم

رفتن به زیارات و قبرستان ها و اتحاف دعا به روح متوفی مطابق احکام الهی و سنت مطهر آنحضرت صلی الله علیه و آله و سلم جواز دارد.

ماده بیست و چهارم

ریاست احتساب مکلف است که مطابق احکام شریعت مردم را از انجام زیارت های غیر شرعی مانند: طواف، سجده، انحناء، مدد خواستن از قبور و سایر منکرات منع نماید.

ماده بیست و پنجم

ریاست احتساب به همکاری ارگانهای ذیربط در راستای جلوگیری از نشر و پخش افلام مبتذل و غیر اخلاقی در رسانه های صوتی و تصویری، توزیع کتب و مجلاتی از این دست، تلاش می نماید.

ماده بیست و ششم

ریاست های ارشاد، حج و اوقاف در ولایات با تفاهم و همکاری مقام ولایت ایجاد یک کمیسیون مرکب از ادارات دولتی (شورای ولایتی، شورای علماء، امنیت ملی، قوماندانی امنیه) را تحت نظارت مقام آن ولایت غرض منع و جلوگیری از مفساد اخلاقی و خرافات مانند: سحر و جادو، کف شناسی، فال بینی، رمالی و غیب گویی، پیشنهادی نمایند.

ماده بیست و هفتم

کارشناسان مسلکی و مدیریت های عمومی ریاست احتساب در مرکز و ولایات مکلف اند که از طریق رسانه های صوتی، تصویری و منابر، احکام و مسایل دینی را غرض بلند بردن سطح دانش دینی مردم پخش و نشر نمایند.

ماده بیست و هشتم

ریاست احتساب مکلف است که برای مراجعین زیارت ها در مرکز و ولایات معلومات شرعی ارایه، آداب زیارت را به شکل لوحه چاپ نموده و از ارتکاب اعمال منکر و بدعات نهی نماید.

ماده بیست و نهم

ریاست احتساب تلاش می نماید با همکاری ریاست ارشاد و انسجام امور مساجد چگونگی برگزاری مراسم عروسی را از نگاه شریعت و قانون به آگاهی مردم برساند.

ماده سی ام

کمیته مبلغین سیار از متولیان زیارت ها تعهدنامه کتبی اخذ می نماید تا مردم را به طریقه زیارت نمودن شرعی دعوت و از ارتکاب بدعات منع نماید و هیچ گونه اعمال خلاف شرع انجام ندهند.

ماده سی و یکم

متولی مکلف است تا گزارش فعالیت های دعوتی خویش را به ریاست احتساب ارایه نماید.

ماده سی و دوم

متولی در صورت مشاهده منکر که از آله آن از طریق دعوت و ارشاد ممکن نباشد به ریاست احتساب اطلاع دهد.

فصل چهارم

ایجاد کمیته مبلغین سیار

ماده سی و سوم

کمیته مبلغین سیار با ترکیب آمریت مسلکی کارشناسان بخش های مربوط و اعضا مسلکی این اداره ایجاد میگردد.

ماده سی و چهارم

کمیته مبلغین سیار در مرکز جهت دعوت و تبلیغ و آگاهی دهی جامعه در ساحات ذیل فعالیت می نماید:

1. مساجد
2. ادارات دولتی
3. رسانه های صوتی و تصویری
4. دارالتأدیب و محابس
5. مزارات
6. ساحات تفریحی و پارک ها
7. بازارها

ماده سی و پنجم

آمریت مسلکی ریاست احتساب مکلف است تا پلان هفته وار و ماهوار را تهیه نموده و در اختیار کمیته مبلغین سیار قرار بدهد.

ماده سی و ششم

کمیته مبلغین سیار طبق لایحه وظایف مطابق پلان ماهوار به مساجد نواحی مختلف شهر کابل جهت دعوت و تبلیغ اعزام میگردد.

ماده سی هفتم

کمیته مبلغین سیار با هماهنگی ریاست ارشاد و انسجام امور مساجد مواعظ را تنظیم می نماید تا از سوء تفاهم در میان خطباء و مبلغین جلوگیری صورت گیرد.

ماده سی و هشتم

کمیته مبلغین سیار در انجام وظیفه امر به معروف و نهی از منکر مکلف است تا مصالح و منافع ملی را در نظر داشته باشد.

ماده سی و نهم

کمیته مبلغین سیار گزارش فعالیت های هفته وار خویش را به آمریت مسلکی ریاست مربوط ارایه نماید.

ماده چهلم

کمیته مبلغین سیار مکلف است سایر و ظایفی که از طرف مقامات ذیصلاح سپرده میشود به وقت و زمان آن را اجرا نماید.

ماده چهل و یکم

مقام وزارت باید تسهیلات انتقال کمیته مبلغین سیار را به مساجد مختلف نواحی شهر کابل از قبیل موتر و یا کرایه طبق پلان فراهم نماید.

فصل پنجم

شیوه دعوت

ماده چهل و دوم

امر به معروف و نهی از منکر باید به مقتضای حال مطابقت داشته باشد و اولویتهای جامعه در نظر گرفته شود.

ماده چهل و سوم

در مسایل امر به معروف و نهی از منکر جنبه تشویق و ترغیب مردم به همدیگر پذیری، تحمل و بردباری تأکید بیشتر صورت گیرد.

ماده چهل و چهارم

امر به معروف و نهی از منکر با صبر، شکیبائی، حوصله مندی و همچنان با موعظه حسنه صورت گیرد.

ماده چهل و پنجم

امر به معروف و نهی از منکر باید بر اصل فرموده پیامبر گرامی اسلام (یسروا ولاتعسروا بشروا ولاتتفروا) استوار باشد.

ماده چهل و ششم

- (1) این طرز العمل در پنج فصل و چهل و شش ماده بعد از منظوری مقام وزارت نافذ میگردد.
- (2) با انقاد این طرز العمل، طرز العمل سابقه در این مورد ملغی پنداشته میشود.

تصویب اعضای کمیسیون مرور و نهایی سازی طرز العمل ها:

سید حجت الله "نجیح"
۱۳۹۹ - ۶ - ۲

کلانتری " غلام الدین"

محمد کاظم " کریمی"

مولوی عبدالعزیز " عزیز"

محمد "مجاهد"

محراب الدین "دانش"

محمد شریف "رباطی"

فضل محمد "حسینی"

ذبیح الله "حقل"

نقیب الله "اثری"

فضل الرحمن "رجبی"

عبدالمالک "حمیدی"

محمد ناصر "احمدی"

عبدالجلیل "جلیلی"

منظوری مقام و راضی